

Posudek oponenta práce

Název práce: Salašnictví v Beskydech se zvláštním zřetelem na oblast Frýdecko-Místecka

Autor práce: Ing. Pavel Šmíra, Ph.D., MBA

Typ práce: Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Lubomír Procházka, CSc.

Oponent práce: PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

Bakalářská práce Pavla Šmíry se zabývá v kontextu českých etnologických věd relativně „tradičním“, respektovaným, a v posledních letech navíc (především v kontextu moravské a slezské etnologie) do značné míry aktualizovaným tématem karpatské kultury, konkrétně pak beskydského salašnictví. Práce je tedy zaměřena historicky, a v disciplinárním spektru stojí mezi tradičním národopisem/etnografií a historickou/evropskou etnologií.

Kvalitně zpracovaná práce má přehledový charakter a snaží se co nejkomplexněji uchopit danou problematiku na základě (především, ale nikoli výlučně) „tvrdých“ etnografických dat (např. písemných pramenů typu obecních kronik) a kritické diskuse s předními domácími a zahraničními (slovenskými) odbornými studii; z práce doslova číší nadšení pro danou problematiku a vysoce pozitivní vztah k zkoumanému regionu, který se projevuje mimo jiné samostatným energickým pátráním po lépe i hůře dostupných zdrojů různého typu, včetně spolupráce s celou řadou osob a institucí.

Hlavním cílem práce je rekonstrukční lokalizace dosud neurčených salaší v dané oblasti s využitím různých typů pramenů; autor práce ale vhodně rozšiřuje svůj záběr nad tento ryze pozitivistický výčet přihlédnutím ke kontextu zkoumaných staveb: nejen jejich vnitřnímu vybavení, ale i způsobu hospodaření a produkci; jako folklorista oceňuji i zohlednění salašnického folkloru (především rituálních a festiválních aktivit, ale i slovesného folkloru).

Práce je logicky a přehledně strukturována – od obecného historického úvodu přes odraz salašnictví v dobových kronikách, přehled salašnické terminologie, průběh hospodářského roku na salaši, specifika salašnické ekonomiky, práva, architektury, a výše zmíněného folkloru. Poté následuje praktická část práce, věnovaná hlavnímu badatelskému úkolu, tedy lokalizaci celkem 11 zaniklých salaší ve zkoumaném regionu.

Jako pozitivum práce hodnotím i její na poměry bakalářské práce značný rozsah; ten je ale do značné míry redukován velkým množstvím obrazového materiálu. Z formálního hlediska je práce kvalitní; v tomto smyslu je možné zmínit spíše jen drobné výtky (např. chybně uvedený oficiální název instituce, kde je práce obhajována – nejde o „Katedru etnologie“, ale o „Ústav etnologie“). Během obhajoby by bylo zajímavé:

- 1) diskutovat o etnické dimenzi valašské kolonizace na sledovaném území, tj. ke které z teorií o etnicitě valašské kolonizace na tomto území se autor práce přiklání a proč?
- 2) odpovědět, z jakých příčin nebyl v práci využit jeden z nejnovějších souhrnných textů související s její tematikou – kolektivní monografie *Valašsko – historie a kultura* (2014)? Jsou poznatky v této knize týkající se regionu Valašska nějakým způsobem aplikovatelné na Frýdecko-Místecko?

Vzhledem k výše zmíněným připomínkám doporučuji práci Pavla Šmíry k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně až velmi dobře v závislosti na průběhu obhajoby.

PhDr. Petr Janeček, Ph.D.

24. 1. 2018